

Xujun xi ma joho xi kits'ínkjihi nda postru Pablo xuta ninku Corinto

B'i ts'ín kikjaniñaha Pablo xuta ninku xi tjin nanki Corinto

¹ An Pablo, an xi kama nku nda postruhu Jesucristo at'aha Ntjaná b'a ts'ín kama mjehe. An ko nda nts'eé Timoteo tísuniñaihi jun xuta ninkuhu Ntjaná xi tintsuḅoo nanki Corinto ko ngatentoo xutaha Ntjaná xi tintsuḅoo nga ngúsuhun ante Akaya.

² Kas'enuu kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntia Na'miná ko Nda Ntjaná Jesucristo.

B'i ts'ín y'éña chji Pablo nga Ntjaná kitsjáha nga'yuhun ajihin kjuanima xi j'ajin

³ Kan'etsjoho Ntjaná, kui xi Ntjaha ko Na'mihí Nda Ntjaná Jesucristo. Kui xi Na'miná ko Ntjaná xi ma nimaha ñá ko xi tehente tsjá nga'yunná. ⁴ Ajihin ngayjee kjuanima xi títbitjajáán tsjá nga'yunná tu xi ko ta ñá ta kama k'uai nga'yuhun raá xuta xi kjuanima tí'ajin. At'aha títsjá nga'yunná Ntjaná, kui nga kamahaná k'uai nga'yuhun raá xuta.

⁵ Xi nkú ts'ín nkjin kjuanima títbitjajín ngat'aha Cristo, b'a ta ts'ín tse nga'yún xi tísakújinní Cristo. ⁶ Tu xi sakú nga'yún níhinuu ko tu xi k'uankihinu, kui nga títbitjajíhinní kjuanima. Ko nk'ie nga tí'bai nga'yúnni, tí'bai nga'yúnni tu xi sakú

nga'yúhunnuu. Kui nga'yúun xi kuasínkonuu tu xi n'e chúkjuanu nk'ie nga nībanenuu kju'a'un xi tíbitjajín. ⁷ Yai xi nkú ts'ín tjīyanuu. Kui niu xi tíma 'yún tak'uín. At'ahā yai nga nkuhú bitjajíáán kju'a'un kō b'a tā ts'ín sakú nga'yúnná.

⁸ Jun já nts'e, najmi mjenī tsa k'úé'mai kjuanima xi tsitjajín ante Asia. Tu xí tsehé ni xi kamat'ain nga tā santaha najmi tā tíchúkjuahani niu. “Ja najmi tā kuitjunkihi ná xu'bi”, tsixín. ⁹ B'a kamani xi nkú maha já xi n'ek'ien. Tunga b'ahá kamani tu xi najmi jin suba kama 'yún tak'uhunni yjoni. B'a ní kama tu xi Ntíaná kama 'yún tak'uhunni. Kui xi ts'ínkj'áiyahā xutā k'ien. ¹⁰ Ntíaná kits'ínk'ankini nga ja ma kuayá ní kō behe tak'uín nga tu nku ts'ínk'ankihini. Tu nkú b'ahá ts'ín.

¹¹ Chubantjai sahani nk'ie nga chubakoo Ntíaná. At'ahā tsa nkjin maha xi kuinchjantjaini nk'ie nga kuinchjako Ntíaná, tā nkjin kamaha xi tsjáha máb'achjīhi Ntíaná ngat'ahā nga nda títs'ínkoni.

B'i ts'ín kitsúya Pablo mí kjuaha nga tu xujuhún kits'ínkjīhi ra xutā ninku Corinto

¹² Tsjo manī nk'ie nga chasej xi nkú ts'ín tintsubaī kō yai nk'ie nga naxu kin'eī ajihinnuu kō ajihin ngayjee xutā. Najmi ch'a kich'anachaihi. Nk'ie nga b'a kin'eī ajinnuu, kjuandaha ní Ntíaná kitsjániyáni. Najmi xi nkú ts'ín tíñaha xutā kitsjániyáni. ¹³ Nk'ie nga n'ekjīhi xujun, b'et'aihi ni xi kamankjinnuu nga n'eyo. Nda nkjún tjín tsa kamankjinyjenuu niu. ¹⁴ Ja tímankjinnuu ichí nd'ai nga nistjin nga kj'uaí ngáha Nda Ntíaná Jesu tsjo kamanuu jin xi nkú tā ts'ín tsjo kamani jun.

15 Tu ngat'aha nga ja be nga b'i tíma ajinná, kui nga kama mjehena nga tjun kfínseheñuu tu xi sakúhñuu kjuanda nga jo niyá kfíntsubek'úhñuu. 16 Mjena kai nga tjun kj'ua ajinnuu nk'ie nga kfián ante Macedonia ko askahan ta kjúáisehé ngáhanuu nk'ie nga k'óoya ngáhana yo. B'a ts'ín kama kuisinkohonú nga ts'inndjuú ngáhana niyána xi tjeheñ ante Judea.

17 Kui b'a maha, nk'ie b'a ts'ín y'endáhana, ¿a najmi kits'innkjín sisihín ra k'an? ¿A ra b'endána ni xi ts'ian xi nkú ts'ín b'énda xuta ni xi ts'ín, nga ta kuihi chubo “johon” ko tsa “najmi” tsu? 18 Ntíaná xi be nga najmi ta kuihi chubo “johon” ko “najmi” bixíhín. 19 At'aha ajinnuu an ko Silbano ko Timoteo y'enijmí Jesucristo xi Ntíhi Ntíaná, ko kui xi najmi ta kuihi chubo “johon” ko “najmi” títsu. Kui ní xi “johon” títsuná. 20 At'aha ngayjee ni xi tsuya tíjtun Ntíaná nga ts'ín, kui xi bitjusun ajihín Cristo. Kui kjuaha ngat'aha Cristo “b'a kat'e” bixíhinná tu xi sakúhu ra kjuachánka Ntíaná.

21 Ntíaná ts'ín nga jun ko jin ndjá binchajián Cristo, kui xi j'ájinná. 22 Kikj'áts'ená nga y'éñajin Espirituhu animaná. B'a ts'ín yahaná nga n'ekjáihín ni xi tsjáná askahan.

23 Nginkun Ntíaná b'a tíxinnuu: Nk'ie nga najmi ngjisenuu nanki Corinto, najmi ngjia at'aha najmi mjena tsjanuu kjuaba. Kataya tsa najmi kjuaxi ni xi tíxian. 24 Najmi tín'e kjuayúhñun ri xi nkú ts'ín s'ejinnuu Ntíaná, at'aha ja ndjá tincho. Tu sa ní tibusinkoihi tu xi s'ehenuu kjuatsjo.

2

¹ Kui nga b'a kixihinna nga najmi kfínsenuu, tu xi

najmi kjuaba k'uejñájihinnuu. ² At'aha tsa tsjanuu kjuaba, ¿yá xi ts'ín nga k'úé tsjo tsjona? ¿A najmi nku tutuhú jun xi kitsjanuu kjuaba n'oo nga k'úé tsjo tsjona?

³ Kui nga kits'inntúhunuu tu xi najmi sakúhuna kjuaba nk'ie nga kuichusehenuu. At'aha jun xi t'íhin nga k'uainú kjuatsjo. Kó behe k'an nga kjuatsjona, kui xi ta kjuatsjonuu. ⁴ At'aha ni xi y'et'ánuu nk'ie nga kits'inntúnuu, b'a ts'ín y'et'á at'aha tu xí bahá t'íhin animana kó tu xí nusihín t'íyahá kui chubó nga santaha íxí kikjínntaná. Najmi kits'inntúnuu tsa tu xi k'úé babahanuu. Kits'inntú nínuu tu xi chahanu nga tu xí t'johóna jun.

B'i ts'ín kits'úya Pablo mí kjuaha nga t'íhin nga n'endyjat'aha rá ndá xi najmi nda kits'ín

⁵ Tsa t'ín xi kits'ín nga kik'ie babana, najmi tu nku an xi b'a kits'ínna. Nk'ie nga chasehé ráá, kó ní jun b'a ta kits'ínnuu. Nk'ie nga chasehé ráá t'íxian, b'a t'íxian tu xi najmi k'uatihí rá ni xi t'íxian.

⁶ Nkjin maha xi t'ín ajinnuu xi ja kits'ínk'íéchjí ndá xi kits'ínk'íé babana. Najmi ta chúkjuaha rá.

⁷ Tu sahá n'endyjat'ohoo ndo kó tjon nga'yúhun tu xi najmi kjuaboo ts'ínkjet'aha rá k'un. ⁸ Kui nga t'bankihinnuu nga takúchji ngáha ruu ndo nga tjonuu.

⁹ ¿Á kits'inntúhunuu? Kits'inntúnuu tu xi skuehena tsa kuinú'yá'énnú. ¹⁰ Xi n'endyjat'ohoo kó ta an ts'inndyjat'aha. Tsa ni xi t'íhin nga n'endyjat'a nku ni, ja kits'inndyjat'a. B'a kits'ian ngandanuu nginkun Cristo, ¹¹ tu xi najmi t'ín xi nkú ts'ín

tsungijihin yjohō ndanindoo. At'ahā ja yaá xi nkú ts'ín ch'on ts'ín tjíyaha.

B'i ts'ín kitsúya Pablo mí kjuaha nga najmi ts'andayaha ra nk'ie nga ngji nanki Troa

¹² Nk'ie nga tsichuk'ienijmía nanki Troa én nda tsuhu Cristo, ndaha tsa kitsjántena Nda Ntíaná nga k'uenijmía yo, ¹³ tunga najmi kis'eya tsjo tsjohó ra animana, at'ahā najmi kisakúna nda nts'eé Tito yo. Kui nga “ja tífhina”, kixihin ra xuta xi tjín yo ko ngjia ante Macedonia.

B'i ts'ín kitsúya Pablo nga Ntíaná kits'inchjéhen nga ngjindjuko én nda tsuhu Cristo

¹⁴ Máb'achjíhi ra Ntíaná xi ts'ín nga tehente n'e nganakoi Cristo Jesu ko nga jin títs'ínchjénni nga tib'éjña chji éhen. Kui éen xi nkú joyaha ni xi sinjne xi tíf'ánta tu má xi tjuhén ni. ¹⁵ Jin xi nkú joyaha ntaha chje sinjne xi Cristo ts'ínkjas'ehen Ntíaná, xi tíf'ánta ajihin xi tib'anki ko ajihin xi tíndyja. ¹⁶ Xi tíndyjo jne ngabaya tíf'ántaha jin ko kui nto títs'ínk'iehen. Tunga jne kjuatik'uhún tíf'ántaha jin xi tib'anki ko títs'ínk'iéntu tik'uhun nto. ¿Yá xi kamaha ts'ín xá xu'bi? ¹⁷ Jin najmi b'a tín'eji xi nkú incha ts'ín xi tibatéña éhen Ntíaná tu xi sakúhu ra ni. Ngayjehe ní animani b'enijmíi Cristo. B'a n'eji nginkun Ntíaná xi kitsjá xáni.

3

B'i ts'ín y'éjña chji Pablo mí nihi xi y'aha ni xi y'énda Ntíaná nga tjuhun ko ni tsetse xi y'énda nd'aj

¹ Nk'ie nga b'a tibixín, ¿a jihín nda ts'ín tíchubantjái yjoní? ¿A ra machjéhénni xi nkúhu

xuṭa xi kj'aí nku xujun xi nda ts'ín kuinchtjaini tu xi jun n'ekjáihinni? ¿Kō a ra machjéhenni tsa jun n'endo nku xujun tu xi ts'ínkjáihinni xuṭa xingisoo? ² Jun ní xujun xi nda nchantjaini, kui xi y'éjñajinni Cristo. Be kō ts'inya ngayjee xuṭa, ³ at'aha ya chji chjih nga jun xi xujun xi kits'inntu Cristo xi jin kin'ekjas'ein. Najmi kin'entú xi nkú ts'ín n'entú xujun. Espirituhu ní Ntíaná xi tjiña tik'uun kin'entúkoho. Kō najmi ndjiō kis'et'a éen. Ajin níná xi xuṭahá kis'et'a.

⁴ Cristo títs'ín nga ma k'uín nga b'a kuixín nga b'a tjín ni xi tibixín nginkun Ntíaná. ⁵ Najmi tjínni nga'yún kuenta ts'ajin subai, tsa b'a kuixín nga ts'ajin ni xi mani n'eí. Ntía níná tsjání nga'yún nga n'eí ni xi n'eí. ⁶ Kui xi y'éndani tu xi kama n'exájihin ri ni tsetse xi Ntíaná y'énda nga nda ts'ínkoho xuṭa xi ts'e. Ni xi tsetse, najmi nku kjuatéxuma xi tjít'a niu. Ni xi títs'ín ní Espirituhu Ntíaná niu. At'aha ngabaya fikóná kjuatéxuma xi kis'et'oo, tunga Espirituhu Ntíaná ts'ínk'íentu tik'unná bi.

⁷ Kis'ehe kjuachánka xá xi kis'ehe kjuatéxuma xi kis'et'a ndjiō nga santaha xuṭa Israel xi kis'e nk'ie najmi kama tsase'a Moise tu ngat'aha kuachánka xi tibat'ajín ankjín, ndaha tsa najmi tse kamaha nga tsat'ai. Tsa kjuatéxuma xi kis'ehe xá nga ts'ínnijéhe ra xuṭa nga tjeheh ngabaya, tsa kui xi b'a nkjún ts'ín kis'ehe kjuachánka, ⁸ ¿a najmi 'yúhún nkjún ts'ín tjín saha kjuachánka ni xi ts'ín Espiritu?

⁹ Tsa kis'ehe kjuachánka xáha kjuatéxuma xi ts'ínnijéhe xuṭa, ¿a najmi 'yúhún tjín saha kjuachánka xáha én nda tsuhu Ntíaná xi ts'ín nga naxu tíma xuṭa nginkun Ntíaná? ¹⁰ At'aha

kjuachánka xi kis'ejña nk'ie ja kindyja. B'a ts'ín mankjinná nga ch'achubakaá kjuachánka xi 'yún chánka sa xi tijná nd'ai. ¹¹ Tsa kis'ehe kjuachánka ni xi najmi tse kamahá nga tsat'ai, ¿a najmi 'yúhún tjin sahá kjuachánka ni xi najmi mahá feya?

¹² At'ahá yaj nga b'a tjin ni xi s'ejinni, kui nga najmi tjin ni xi tít'sínkasín'yúhunní. ¹³ Najmi b'a n'eí xi nkú kits'ín Moise. Kui xi najyun y'é'makohó ankjín tu xi najmi skuéhe xuta Israel nd'íhi kjuachánka xu'bo, kjuachánka xi najmi tse kamahá nga tsat'ai.

¹⁴ Tunga kis'e jyuhún kjuankjintak'uhun xuta xu'bo. Kó santaha nd'ai, nk'ie nga incha ts'inya ni xi y'éndakohó Ntíaná nk'ie, b'a ma tsa tá kuihi najyuuñ b'é'ma kjuankjintak'uhun. Najmi kje chjuxíhin najyun xi nkuhú Cristo mahá kjexín. ¹⁵ Santaha nístjin nd'ai, nk'ie nga incha ts'inya ni xi y'ét'a Moise, kji'ma sa kjuankjink'uhun.

¹⁶ Tunga nk'ie nga s'ejihín xuta Nda Ntíaná, chjuxíhin najyuuñ. ¹⁷ At'ahá nkuhú Nda Ntíaná kó Espiritu, kó má nga tijná Espirituhu Nda Ntíaná ndaíhi yjohó xuta. ¹⁸ Kui b'a maha, ngatentéé najmi tá tji'maha ankjían. Xi nkú ní ts'ín ma chjiya sénnístjinná nku chutsín, b'a ts'ín bakuchjáá kjuachánkaha Nda Ntíaná. Tíbichú maá xi nkú tjin kó xki nístjin 'yún tísakú saná kjuachánkaha. B'a tít'sínkoná Nda Ntíaná xi Espiritu.

4

B'i ts'ín kitsúya Pablo xi nkú ts'ín y'énjimi

¹ Kui nga najmi n'ekjehe ri tak'uin, at'ahá Ntíaná tsase nimaní nga kitsjáni xá xu'bi. ² Najmi tjin ni xi kin'eí xi suba maní. Najmi chumi nihi

n'e'mái. Najmi kjuamaña t́n'echjéin ko najmi t́n'ek'óntjaiyai éhen Nt́ianá. T́bixinya chji chji ní éhen Nt́ianá xi naxu t́jín. B'a ts'ín nginkun Nt́ianá bakuchj́hi ri nkú k'uín ngayjee xuta xi je t́jintuyá kjuankjintak'uhun. ³ Tsa b'a ma tsa t́jña 'ma sa én nda tsuhu Nt́ianá xi t́b'enjímí, tu ajihín ní xuta xi ndyja t́jña 'ma.

⁴ At'aha nt́ia xi batéxumaha asunntej kits'ín jyun kjuankjintak'uhun xuta xi najmi s'ejihín Nt́ianá tu xi najmi incha skuehe nd'íu, tsa kamankjihín én nda tsu xi t́tsuya kjuachánkaha Cristo. At'aha nk'ie nga chasehéé Cristo, Nt́ianá yaá. ⁵ Najmi jin t́b'enjímíyahani yjoni. T́b'enjímí ní nga Jesucristo xi Nda Nt́ianá maha. Ngandanuu t́n'eí ni xi t́n'eí at'aha t́jñajinni kjuatjoho Jesu. ⁶ At'aha Nt́ianá xi kitsjá kjua nga kuat'ai nd'íu má jyuun, kui xi ta kits'ínkat'ajínná tu xi b'a ts'ín chahaná kjuachánkaha Nt́ianá xi t́bat'ai ankjín Jesucristo.

B'í ts'ín kitsúya Pablo ni xi j'ajin

⁷ Kik'aini kjuanchiná xu'bi, tunga b'ahá joya jin xi nkú joyaha ndjii ninte xi má nga t́jñaya kjuanchinóo. B'a kama tu xi s'ejña chjhi nga Nt́ianá ts'e nga'yún chánko ko najmi jin ts'ajin. ⁸ Nkjin t́kjá maha kjuanima xi tíyai, tunga tisakú niyáhani. Kjintahani, tunga najmi tífet'ahá ra k'uín. ⁹ Tjín xi yanki unkieni, tunga najmi t́ts'ín nga mahani Nt́ianá. Tjín xi 'yún t́ts'ín'unni, tunga najmi t́ts'íhin nga t́bayai.

¹⁰ Tu má xi t́jehén ni nga t́bankín, ta kuihi kjuanima tibitjajin xi nkúhu xi j'ajin Jesu nga k'ien, tu xi b'a ts'ín ta sakúchjhi ajinni nga Jesu xi t́jña t́k'un. ¹¹ At'aha jin xi t́ntsuba t́k'uín,

tehente tintsu**ba**jiin ngabayoo tu ngat'aha Jesu, tu xi b'a ts'in ta sakúchj^hihi nga t^hña t^hk'un Jesu ajih^hin yjoninteni, yjoninte xi t^hhin nga kuayá ndyjun nkini. ¹² B'a ts'in jin xi t^hbayahani ko jun t^hbintsuba t^hk'un.

¹³ B'i ts'in t^hit'a éhen Nt^hianá: “Kis'ejinna, kui nga kinchjahana.” Ko jin b'a ta ts'in t^hintuyáni. Ta s'ejinni, kui nga ta chubahani. ¹⁴ At'aha yaá nga Nt^hianá xi kits'ínkj'áiya ngáha ra Nda Nt^hianá Jesu ngabayoo, kui xi ta ts'ínkj'áiyakoná Jesu ko ts'ínkincháná nginkun. ¹⁵ Ngandanuu ngayjee ni xu'bi, tu xi nkjin xuta tsjáha ra máb'achj^hihi Nt^hianá tu ngat'aha kjuanda xi t^hincha sakúhu. B'a ts'in t^hs'ejña chj^hihi kjuachánkaha Nt^hianá.

¹⁶ Kui nga najmi n'ekjehe ri tak'uin. Ndaha tsa tifenki nga'yúhun yjoninteni, tunga xki n^hstjihín t^hsakú nga'yúhun animani. ¹⁷ Ichí ko kutjuhú f'a kjuanimá xi tíyaá nd'ái, tunga kuihí niu xi ts'ín nga nku kjuachánka xi t^hña sín ko xi nda ts'ati sa sakúná. ¹⁸ Najmi ni xi tíyaá n'esih^hin. Ni xi najmi tíya nínáá kjintahaná. At'aha ni xi ma chji tu t^hfahá, tunga ni xi najmi ma chji s'ejña sín.

5

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga yjoninte tsetse ch'áá

¹ At'aha yjonintená, kui xi nkú joyaha nku ni'ya najyunte xi tintsu**ba**yaá ei asuntei. Ko nk'ie nga kuatsún ni'ya najyuntee, yaá nga ndjiojmi ján ch'áá nku ni'ya xi 'yún nda xi tsjáná Nt^hianá, xi najmi xuta kits'ínnda ko xi najmi maha batsun.

² Un tímaná nk'ie nga tintsu**ba**á ei. Mangimjená

n'ekjáíhín ni'ya xi k'uainá ndjiojmi ján. Kui xi nkú joyaha tsa najyun tsetse kamaná nga ndyjaá. ³ B'a ts'ín ndaha tsa chjúxiná ni'ya najyunte xi kich'aá nd'aj, najmi kisti chaná.

⁴ At'aha nk'ie nga kich'a saá ni'ya najyunte xu'bi xi yjonintená, xí f'áitse'uhúnná nga najmi ta chúkjuahaná. Nk'ie nga najmi mjená ch'áá yjoninte xi kich'aá nd'aj, najmi tsuhu ra tsa najmi mjená yjoninte. Ni xi mje nínáá, nga ch'áá yjoninte tsetse tu xi b'a ts'ín ni xi tíña tík'uun k'úéjñaha ngajohó ni xi maha 'me. ⁵ Kui ngat'oo kits'índahaná Ntíaná ko kitsjáná Espirituhu, tu xi cha kixihiná nga n'ekjáíhín ni xi tsjáná askahan.

⁶ Kui nga tehente ndjá tinchahaná ko yaá nk'ie nga tintsubajin saá yjonintee, tintsuba t'axíhín Nda Ntíaná. ⁷ Tinimaá tu ngat'aha xi s'ejinná, najmi ngat'aha ni xi tíyaá. ⁸ Ndjá tinchaá ko mangimjená nga tu sahá k'úéjña t'axíaán yjoninte xi kich'aá nd'aj nga kuintsubakaá Nda Ntíaná.

⁹ Kui nga tu nkú mjehéná nga n'eé ni xi tsjohó Nda Ntíaná, tsa ni xi tintsubajin saá yjoninte xu'bi ko tsa ja kin'ekj'áíyaá. ¹⁰ At'aha ngatentee tíhin nga kuicháá nginkun Cristo nga kuasehe ni xi kin'eé, tu xi n'ekjáíhín raá ni xi kanéná nga nkúnkáá, ni xi kin'eé nga tintsubajián yjonintená ei asunntej, tsa nda ko tsa najmi nda kin'eé.

B'i ts'ín tsakúya Pablo ni xi kits'ín Cristo ngandaná

¹¹ Kui b'a maha, at'aha yankjúin Nda Ntíaná, kui nga tí'miya sisihin ri xuta nga ta s'ejihin. Ntíaná be xi nkú ts'ín tíyani ko mjena nga ko ta jun xi nda animanuu choo xi nkú ts'ín tíyani.

12 Najmi ta tichubantjái ngáhanj yjonj, tsa tu xi jun n'ekjáihiinni. Tu sa ní tí'bainteji nga jun tsjo tímanuu jin. B'a ts'ín kama n'ek'óyaha ruu xi chuba tsjohó maha xi nkú ts'ín tíya, xi najmi nusihin xi nkú ts'ín tjíyaha.

13 At'aha tsa jin xi lukuj tsu xuta, luku ní at'aha xaha Ntíaná t'n'ei. Tunga ngandanuu, kui nga n'esisihinni ni xi n'ei. 14 At'aha kjuatjoho Cristo tjñajinni ko tibatéxumani. Behe tak'uin nga nkuhú maha xi k'ien ngandaha ngatentee xuta, ko kui nga k'iehen ngatentee xuta. 15 K'ien Cristo ngandaha ngatentee xuta, tu xi xi tjintu tik'uhun ja najmi ta kuenta ts'e suba k'úentu tik'uhun. K'úentu ní tu xi ts'íihin ni xi tsjoho Cristo. Kui xi k'ien ngandaha xuta ko j'áiya ngáha ra.

16 Kui nga najmi ta chasehe ri xuta xi nkú ts'ín basehe xinkjin xuta. Ndaha tsa nk'ie b'a ta ts'ín kichasehij Cristo, tunga nd'ai najmi b'a ta ts'ín chasehe ri. 17 Kui nga xi nkuhú kamako Cristo, kui xi xuta tsetse ngáha. Ja j'a ni chóo. Ja j'ai ni xi tsetse.

18 Ngayjee ni xu'bi Ntíaná nibáha ra. Cristo kits'ínchjén nga tsichuk'un ngáha raá Ntíaná. Ko jin kitsjá xáni nga k'úeníjmíihj xuta nga ja ma bichúk'un ngáha ra. 19 Tsuhj ra nij nga Ntíaná kits'ínchjén Cristo nga kama kuichúk'un ngáha ra xuta xi tjín ngayjee asunntee, nga najmi ts'íinsihin jéhe. Jin kitsjáni nga k'úeníjmíi nga ja ma bichúk'un ngáha raá Ntíaná.

20 Jin xi y'éxáni Cristo nga kuixínyai éhen. Kui nga xi nkúhu tsa Ntíaná tinchjakonuu nk'ie nga tichubakoihi. Ngajoho Cristo b'a tí'míihj nga

t'endakoo Nt̄ianá. ²¹ Cristo najmi kis'ehe ngatit-sun, tunga tsasehé ra Nt̄ianá xi nkúhu tsa ngatit-sun kis'ehe. Ngandaná b'a kits'ihin Nt̄ianá, tu xi tu ngat'aha Cristo naxu kamahaná nginkun.

6

¹ Kui nga t́binchihí rí jín xi t́n'exát'aihí Nt̄ianá nga najmi tu tohón manuu kjuandaha Nt̄ianá. ² At'aha b'í t́tsu éhen Nt̄ianá:
Nda chuba tsasinñjúhu,
tsásinkoho nístjin nga kits'ink'ankia xuta.
B'a t́xinnuu nga nd'ai ja kich'aá chubaha Nt̄ianá.
Ja tinchaján nístjin nga t́ts'ínk'anki xuta.

B'í ts'ín kitsúya Pablo ni xi incha'ajin tu ngat'aha xáha

³ Ndaha nku najmi t́n'endyjajihín tsa tu xi ndyjaha. B'a t́n'eí tu xi najmi ch'on ts'ín chubayanéhe xá xi t́n'eí. ⁴ Tu sa ní ajihín ngayjee ni xi n'eí bakúchji nga Nt̄ianá t́n'exát'aihí. T́n'e chúkjuai nkjin t́kjá kjua'un ko kjuanima xi t́yai ko kjuaba xi t́sakúni. ⁵ T́s'eni, nubayá t́n'ekjas'enni, ko tíma ñjakúneni xuta nga tífi kontrani. Xá ndjá t́n'eí, najmi t́suntuféi, ko kjintíá t́yai.

⁶ Naxu t́bankínkoí yjoni ko mankjinni ni xi najmi chuba manjiná. T́jinni kjuatsenta ko n'etjólhí xuta. T́jñajinni Espirituhu Nt̄ianá ko t́jñajinni kjuatjo xi nda. ⁷ Én xi b'a t́jín t́chubai ko nga'yuhun Nt̄ianá t́jñajinni. Naxu tinchaj nginkun Nt̄ianá, kui xi n'echjéin nga binsinkoi yjoni.

⁸ T́jín nga yankjúnni ko t́jín nga najmi yankjúnni. T́jín nga nda ts'ín chubantjání ko t́jín nga ch'on ts'ín chubantjání. Já tsank'á n'e maní, ndaha tsa

én xi naxu tíchubaj. ⁹ Xuta xi najmi ch'a xi behe n'e maní, ndaha tsa ya sisinni. Xuta xi ja tí'me n'e maní, ndaha tsa tintsuba tík'un sai. Tí'baini kjuanima, tunga najmi tábaya ní. ¹⁰ Tintsubaj xi nkúhu tsa kjuaba tjinni, tunga tehentehé tjin tsjo tsjoni. Tintsubaj xi nkúhu xuta xi x'an, tunga nkjihín maha xi ja kin'e nchinái. Tintsubaj xi nkúhu xi najmi chumi nihi xi tjihín, tunga tjihínni ni.

¹¹ Jun xuta Corinto, jin ja kuachubako kixi kixihí. Tí'miyaihi ni xi tjñajin animani. ¹² Mje níni jun, tunga jun najmi b'a ts'ín mjenuu jin. ¹³ Kui nga tinchjako honuu xi nkúhu tsa ntína jun. B'a ta n'oo xi nkú nga t'n'ei. B'a ta ts'ín takúni ni xi tjñajin animanuu.

B'i ts'ín kitsúya Pablo nga najmi tjihín nga nkuhú ts'ín mako yjoho xi s'ejihín Ntíaná ko xi najmi s'ejihín

¹⁴ Najmi tu nkuhú n'e makoo yjonuu xuta xi najmi s'ejihín Ntíaná nga ts'ínkonuu ni xi ts'e. At'aha, ¿a nkuhú mako xinkjín ni xi jee ko ni xi ch'onk'uun? ¿A mahá má ndzjeen ko má jyuun b'atjihín xinkjín? ¹⁵ ¿A mahá nda nchjako Cristo ndanindoo? ¿Mí ni xi nkuhú incha y'a xi s'ejihín Ntíaná ko xi najmi s'ejihín?

¹⁶ ¿A kamahá ninkuhu Ntíaná ts'ínkjáihín ntia xi ntsja xuta ts'ínnda? At'aha ná xi ninkuhu Ntíaná xi tjña tík'uun. B'i kitsú Ntíaná nk'ie:

Kúatejñajihín ko kjuatsú'bajihín xuta xu'bo.

An xi kama Ntíaha ko kui xi kama xutana.

¹⁷ Kui nga b'a ta kitsú saha Ntíaná:

Titjujúhun xuto, tankín t'axiún.

Najmi t_u n'ekoo ni xi si nginkán,
ko b'a ts'ín an nda ts'ín ts'inkjáinnu.

¹⁸ An xi kama Nā'minuu ko jun xi kamo ntína.
B'a títsu Ntíaná xi tjihin nga'yún.

7

¹ Kui b'a maha, jun xi tjona, ñá ts'añáá ni xi kitsúya títjun Ntíaná nga tsjáha xuta xi ts'e. Kui nga n'e jehená yjoná nginkun Ntíaná nga n'e t'axíaán ngayjee ni xi ts'ínsi yjonintená ko animaná. Katuma je kikjián nginkun Ntíaná nk'ie nga chjankjáán.

B'i ts'ín kitsúya Pablo nga tsjo tímaha ni xi nda ts'ín j'ajin xuta ninku Corinto

² Tjenntení ajin animannuu. Ndaha nku najmi ch'on kin'eihí. Ndaha nku najmi kin'e'uihin. Ndaha nku najmi kich'anachaihi. ³ Najmi b'a tixinnuu tsa t_u xi s'entahanuu. At'aha xi nkú nga ja kixinnuu, jun xi tintsubajiun animani, t_u xi nkuhú ch'ahaná xinkjá ndaha tsa kujntsubaá ko ndaha tsa kuayáá. ⁴ Ma k'an nchjako kixi kixinuu ko tsjo mana jun. Ajihin ngayjee kjuanima xi tíyai, 'yún tísakúna nga'yún ko títsejihinna kjuatsjo.

⁵ Nk'ie nga jái ante Macedonia, ndahachí najmi kin'ekj'áiyai. T_u sa ní kjuasti kisakúni t_u má xi tjuhén ni. Incha kikjanko xinkjín xuta xi tjíntundáini ko tsinkjunyai. ⁶ Tunga Ntíaná xi tsjá nga'yúhun xuta xi tjihin kjuaba, kui xi kitsjá nga'yúnni nga kits'ín nibáseni Titó. ⁷ Najmi t_u nku nga kiyai Titó nga kisakú nga'yúnni. Ta kisakú nga'yún níni nga kitsúyani xi nkú ts'ín kisakú nga'yúhun ajinnuu. Kitsúyani nga 'yún

mjenūu cha ngáhanī kō nga nusin t̄jintuyánūu kō nga kjintahānuu an. Kui niū xi kits'ín nga 'yún kis'e sana kjuātsjo.

⁸ Ndaha tsa kits'ínk'íé babanūu xujun xi kits'ínkjínūu, tunga najmi ta kjintahana nd'ai. Kjuāxi nga kis'entana nga tjuhun, at'aha kamankjinna nga kik'ie babanūu kutju ngat'aha xujun xi kits'ínkjínūu. ⁹ Tunga nd'ai tsjo tímana, najmi tu ngat'aha nga kik'ie babanūu, tu ngat'aha ní nga kui kjuāboō kits'ín nga tsankinchj'a ngáha ruu animānuu. Kik'ie babanūu xi nkú ts'ín sasihin Ntíaná. Kui nga najmi chumi ni ch'onk'uhun xi kin'ehe ri. ¹⁰ At'aha kjuāba xi nibáha ra Ntíaná ts'ín nga bankíchj'aha raá animaná. Kui niū xi ts'ín nga b'ankiá. Kui nga najmi t̄jín xi nkú ts'ín un kamaha tak'aán nga kui kjuāboō nibanehená. B'a tíxian at'aha kjuāba xi tsjáná asuntee, kui xi ts'ínk'ienná.

¹¹ Chasoo ni xi kits'ínkonūu kjuāba xi kits'ín nibánūu Ntíaná. Tu xí kj'aihí ts'ín kis'eyanūu. Nku tutuhú nga b'a kamanūu, kiyo nga najmi chumi nihi tjenna. Santaha kichubantjáínú. Kama stinūu kō tsinkjun ngat'aha ni xi kama kai. Kama mjenūu nga chanú kō kik'ohō xi nkú ts'ín tjehe ra nda xi ch'on kits'ín. Nk'ie nga b'i nkjún kama, tsakuchjúu nga najmi kō jun y'ahanūu ni ch'on t̄jín xi kamoō. ¹² Kui nga ndaha tsa kits'ínkjínūu xujun xu'bo, najmi b'a kits'ian tu ngat'aha xi ch'on kits'ín kō ta ndaha ngat'aha xi ch'on kin'ehe. B'a ní kits'ian tu xi chaha nginkun Ntíaná nga kjintahānuu jin. ¹³ Ni xi kamoō kitsjá nga'yúnni.

Kō najmi tu nku ni xu'bi xi kitsjá nga'yúnni. Ta tu xí tsjo ní kamanī nga kiyai nga tu xí tsjohó t̄jihin

Tito at'aha kisakú nga'yúhún nga y'ejñajinnuu. ¹⁴ Ja ní b'a kixihín Tito nga tsjo mana jun, kò b'a tjin ni xi kixian. Najmi tíya tsank'ána. Xi nkú ts'ín kjuaxi ngayjee ni xi tsixihín, b'a ta ts'ín kjuaxi ni xi kik'ihín Tito nga tsjo maní jun. ¹⁵ Tito 'yún tjo ts'atihí jun nd'ai, at'aha f'áitsjehen xi nkú ts'ín ngatentoo kinu'yá'óhōon kò xi nkú ts'ín nda kin'ekjóhōon kò kiyankjún. ¹⁶ Tsjo mana, at'aha be nga ma ma 'yún tak'unnuu.

8

B'i ts'ín kitsúya Pablo nga tjihin nga kamakúhu toon chje xuta ninku xi tjin ante Judea

¹ Kò nd'ai, já nts'e, mjení nga chōo xi nkú ts'ín Ntíaná títsjáha kjuandaha xuta ninku xi tjin ante Macedonia. ² Ndaha tsa ndjá kjuanimá xi tjincha satéjin nga tíchjut'ayák'un, tunga tsjohó tjintuhu. Kò ndaha tsa x'an nkjún, tunga incha kits'ínsuhún toon chje xi nkú joyaha tsa nchiná.

³ Be nga ngayjehe k'un incha kitsjá. Xi nkú tjin kamaha kitsjá, kò santaha y'ésun saha nga kitsjá. ⁴ 'Yún tsankini nga kj'uaínteihí nga sakút'aha kjuatsjo xu'bi tu xi kuasinkoho xuta xi s'ejihín Ntíaná xi tjin tu ante Judea. ⁵ Kò najmi tu nku ni xi tsixín nga ts'ín incha kits'ín. At'aha títjun títjun incha kitsjáha yjoho nga incha tsjénki Ntíaná, kò ta incha kitsjáha yjoho nga kamakoni xi nkú ts'ín mjehe Ntíaná.

⁶ Kui nga tsinchihí ri Tito nga ts'índjuúhu xá nda xi kik'atuts'ihín ra ajinnuu, nga k'uénda chje nda xi t'n'esún. ⁷ 'Yún nda n'o ngayjee ni xi n'o. S'ejinnuu Ntíaná. Chubanijmíyahanu ni xi

ts'e Ntíaná. Mankjinnuu éhen Ntíaná. Tjindanuu yjonuu nga kuisinkoo xuta xi kj'ai. Tjonuu jin. Kui nga xi nkú ts'in tehente nda n'ehenu ni xi n'o, b'a ta ts'in nd'ai nda n'esún ngó toon chje xu'bj.

⁸ Najmi b'a tíxian tsa tjihin kjuayún nga b'a ta n'oo. Ni xi mje nína, nga choo ni nda xi tíncha ts'in já nts'eé xi k'oo tu xi b'a ta ts'in kuakúchjihinu nga ta ngayjee animanuu tñibáha kjuatjonuu. ⁹ Ja yo kjuanda xi y'a Nda Ntíaná Jesucristo nga j'ai, nga ndaha tsa tu xi nk'ahá tjen tunga ts'asje x'ahán yjoho ngandanuu, tu xi ajihin kjuax'an xi kis'ehe ra kisakúhunu kjuanchiná.

¹⁰ Tsjanuu nku kjuatéxuma at'aha kjennuu niyá nga choo kui ni. Nk'ie nú jun tjun kama mjenuu nga n'esún toon chje ko jun tjun kin'esún. ¹¹ Kui nga n'endjuúhunu nd'ai ni xi kich'atuts'ihinruu. Xi nkú ts'in ngayjehe k'un kama mjenuu nga b'a n'oo, b'a ts'in ngayjehe k'un xi nkú ts'in tísakúnuu tjon niu nd'ai. ¹² At'aha tsa ngayjee animaná tí'baá, ko tsa tí'baá xi nkú tjín tísakúná, Ntíaná ts'ínkjáihin ni xi tí'baá. Najmi títankiná ni xi najmi tjinná.

¹³ Najmi b'a tíxian tsa jun tjihin nga kuitjáiun kjuanimá ko tu sa kj'aihí ngá xi nda ts'in k'úentu. Ni xi nda ní tjín nga nkuhú nga nda ts'in kuintsuboo. ¹⁴ Nd'ai tjinnuu ko kama k'uoho ni xi ndyjat'aha xuta xu'bo, ko kj'ai nistjin ngáha kui s'ehe ni xi ndyjat'anuu. B'a ts'in ta kama tsjánuu. Nku chubahá s'enuu. ¹⁵ Kuitjusun xi nkú ts'in jtí'a éhen Ntíaná: “Najmi ts'anke kamaha xi 'yún tse j'áya ko najmi kindyjat'aha xi chuba j'áya.”

B'i ts'in kitsúya Pablo yá xi ngjuaikō toon chje

16 Tsjahā máb'achjíhi Ntíaná at'ahā kitsjáha Títō nga tā ngjuántaha rá yjohō jun xi nkú tā ts'ín kjintahana an. 17 Kits'ínj'ō nga ts'íntjusun ni xi an tsankihí kō ngayjehe k'un tífisenūu. Ja b'a títu koyaha animaha.

18 Kō tā tín'ekjíkoi Títō nda nts'eé xi nda ts'ín nchjayanehe ngayjee xutā nínku, at'ahā kixi b'énijmí én nda tsuhū Ntíaná ndo. 19 Kō najmi tū nku nda ts'ín chubanijmíyaha ndo. Tā y'é't'a xáha xutā nínku nga kui xi ngjuaikoni nga kuankínkoi tōon chje. B'i nda tín'eí kō b'a ts'ín tín'etsjohō rá Nda Ntíaná kō tīb'ejña chjii nga mjeni kuisínkoi xutā. 20 Najmi mjeni tsa tjín xi kuinchjayaneni ngat'ahā xi nkú ts'ín tíncha títjuihín tōon chje cháka xi tímakú. 21 Kui nga nda nda tichasehe rí xi nkú ts'ín kixi títbankínkoi ni xi tín'eí nginkun Nda Ntíaná kō tā nginkun xutā.

22 Kō tā tín'ekjíkoi já xu'bi kj'aí nda nts'eé xi ja nkjin nīyá tsakúchjini nga nda fiko xáha. 'Yún mjehe kuasínkonūu, at'ahā 'yún sasíhin jun. 23 Kō máha Títō, tā kui xáha xi tít's'ín xi nkúhu an, nga tā títbasínkonūu. Kō já nts'eé xingisoo xi tjenko, xutā nínku kits'ínkjihí. Kui jóo tā ts'ín nga yankjún Cristo tū ngat'ahā xá xi ts'ín. 24 Kui b'a maha, nda ts'ín n'ekjálhín ruu jóo tū xi skuehe ngayjee xutā nínku xi nkú tjín kjuatjonūu kō mí kjuaha nga tsjo mahani jun.

9

B'i ts'ín y'enda Pablo xi nkú ts'ín s'ekú tōon chje xi kamakú

¹ Ta ndaha najmi machjéhen tsa kuet'ánuu nga toon chje t́masúhun xuta xi Nt́ianá kikj'áts'ehe xi tj́intu ante Judea. ² At'aha be nga nda animanuu. Xí tsjohó tímana nk'ie nga kixinyaha kui nií xuta xi tj́ín ante Macedonia. B'a kixihin nga jun xi tintsu_{boo} ante Akaya nk'ie nú kjin tintsu_{ba} ndahanu nga k'uo toon. Nk'ie nga kint'é xuta Macedonia kui nií, nkjin xi ta kixinchá tsjoho nga ta ts'íinsun toon.

³ Tunga títs'inkjísehénuu já nts'eé xu'bjí tu xi najmi tu a éhén kamaha ni xi kixihin jóo nk'ie nga b'a kixian nga tsjo mana jun ngat'aha ni xi t́n'o. Tífi jóo yo tu xi kuasinkohonuu nga k'úékú toon xi k'uo. B'a ts'ín kamaha ni xi kixihin. ⁴ At'aha tsa kuankínkoí yo k'ua xuta Macedonia, ko tsa as'aihi incha skué nga najmi kjee tjíkúnuu toon chje, kama subani. At'aha ja tu xí tíma 'yún k'un ní ni xi tsixíún. Ko jun ta kama subanuu. ⁵ Kui nga b'a kixihinna nga tu sahá b'a xíhin já nts'eé nga tjun ngjuaisehénuu tu xi k'uéndakohonuu toon chje xi tsixínya títjun nga k'uo. B'a ts'ian tu xi b'a ts'ín s'ejña ndaha nku toon chje xi ngayjee animá tí'bai, najmi tu kjuá'yúhún tí'bai.

⁶ N'ekj'áitsjon ni xu'bjí. Xi chuba ni xi b'éntje, kui xi chuba chan kjesíntjen, ko xi tse ni xi b'éntje, kui xi tse chan kjesíntjen. ⁷ Nga nkúnkú tjon xi nkú tj́ín nibáha ra animanuu. Najmi tu un katuma k'un ni xi k'uo nga k'uo, ko ta ndaha najmi tu kjuá'yún 'boo. At'aha Nt́ianá tjoho xi tsjo tj́ihin nga tsjá ni xi tsjá. ⁸ Tj́ihin nga'yún Nt́ianá nga tu ni xí tsjáhanuu ngayje t́kjá kjuanda, tu xi tu nkjéhé nihi najmi chumi nihi xi ndyjat'ahanuu ko b'a ts'ín

kama n'ehenu ngayjee ni xi nda. ⁹ Xi nkú ts'ín tjt'a éhen Ntíaná nga b'í títu:

Kits'ínndzjo ni xi tjihin,
xuta x'an kitsjáha.

Tu nkjéhé ni nga naxu ts'ín.

¹⁰ Ntíaná xi tsjá xujmá xi s'entje ko tsjá nichine, kui xi tse ni xi tsjánuu tu xi ta kama kuisinkohonuu xuta. Ts'ín nga 'yún tse s'enuu ko nga xúbáya ni nda xi t'n'o. ¹¹ Nkjin t'íkja kjuanchiná s'enuu tu xi ngayjehe k'un kama kuisinkoo xuta. Ko máha ni xi n'e nibákoni, kui xi ts'ín nga já nts'eé tsjáha máb'achjihí Ntíaná.

¹² Nk'ie nga t'ibisinkoo xuta xi Ntíaná kikj'áts'e, tí'bohó ni xi machjéhen ko kui nga nkjin xi títjáha ra máb'achjihí Ntíaná. ¹³ Nk'ie nga skué ni xi t'n'o, incha ts'íintsjohó Ntíaná, at'aha t'ínu'yá'óhóon én nda tsuhu Cristo ko at'aha ngayje animanuu t'ibisinkoo, ko najmi tu kui, kj'ai sa xuta. ¹⁴ Ko nk'ie nga incha kuinchjako Ntíaná, kuinchjantjainuu at'aha tjohó jun. Incha skué nga tu xí tsehé kjuandaha Ntíaná kitsjánuu. ¹⁵ ¡Máb'achjihí ra Ntíaná ngat'aha ni xi tsjáná! ¡Najmi tjinná én xi kuixínyahaná xi nkú ts'ín chánka ni xi tu kitsjáhaná!

10

B'í ts'ín y'éjña chji Pablo nga tsjo maha xa xi Ntíaná kitsjáha

¹ Nginkun Cristo xi tjohó ko xi nda ts'ínko xuta, an Pablo t'ibankinuu nku ni. B'a t'ixian at'aha t'ín xi b'a tsu nga najmi nda nkjún t'ján nk'ie nga t'ijñajinnuu ko nga ndjá nchja nk'ie nga kjin t'ijñanuu. ² T'ibankinuu nga najmi tu n'o nga ndjá

kuinchjakonuu nk'ie nga kuichusenuu. At'aha tjinukuhu k'an nga ndjá kunchjaka xi b'a maha nga b'a ts'in tintsubai xi nkú ts'in nkaha xuta asuntei.

³ Kjuaxi kjaíhin nga asuntei tintsubai, tunga najmi b'ahá ts'in tibixkjin xi nkú ts'in kjan xuta asuntei. ⁴ At'aha najmi asuntei ts'e ni xi tin'echjéin nga tibixkjin. Nga'yuhun ní Ntiana tin'echjéin, nga'yún xi maha ts'inkje nga'yuhun já kontra ko basinne'yún én xi nchja xi fi kontrani. ⁵ Chjuxubai ngayjee nga'yún ch'onk'un xi b'échjaha xuta nga skue Ntiana, ko n'e nganaihi ngayjee ni ch'onk'un xi ts'innkjink'un xuta. B'a n'ei tu xi kuint'ééhen ra Cristo. ⁶ Tjindani yoni nga n'ek'íechji xi nkú ts'in tjeheh ra xi najmi kuint'één, tunga titjuhún tihin nga jun tjun künü'yáén sisinnú.

⁷ Jun xi chase sunnk'ohoo ni xi tjin. Tsa tjin xi behe k'un nga Cristo yjanki, kui xi ta kats'in kuenta nga ko ta jin yjankij Cristo xi nkúhu kui. ⁸ Ndaha tsa nk'a b'asjé yjona ngat'aha xani, tunga najmi subahá mana nga b'a ts'ian, at'aha Nda Ntiana kitsjá xani. Kui xi mjehe nga n'ei nga saájin so ni xi ts'e Ntiana, najmi mjehe tsa n'ei nga ndyjoo.

⁹ Najmi mjena tsa xujun xi tits'inkjinuu kunchankjinnuu. ¹⁰ At'aha tjin xi b'a tsu nga ndjá rú ko kjan rú én xi b'et'ánuu, tunga nk'ie rú nga tijnajinnuu najmi ndjá rú b'asjé yjona ko rú najmi chumi ni chiji ra én xi nchja. ¹¹ Tunga xi b'a titsuu kats'in kuenta nga ni xi b'et'a xujun nga kjin tintsubai, kui niu xi n'ei nk'ie nga kuintsubajihin.

¹² Tjin xi nda ts'in nchjanijmíyaha yjoho. Tunga máha jin, najmi ma k'uin tsa b'a bixin nga jin

xi nkú joyaha já xu'bo, kō tsa ta ñja n'e makoi yjoni jóo. Ta ndaha najmi be ni xi incha ts'in jóo, at'aha ta kuihi xinkjín base chubayahō ra yjohō kō incha base chubayahā xinkjín. ¹³ Tunga máha jin, nku tutuhú ngat'aha xá xi kik'aini jin, kui niu xi chánka n'esjekohoni yjoni. Najmi bitjatíhi chjintí xi y'éñaha Ntíaná xáni, xá xi tsichuk'únnu santaha kō jun. ¹⁴ Tsa najmi tsichuk'úihin kai, ja ra títjatíhi má tjehe ra xáni. Tunga kjuaxíhi kjáihin nga jin tjun tsichukoihi én nda tsuhu Cristo.

¹⁵ Najmi tífa ts'ajin xá xi incha kits'in kj'ai xutaha, tsa tu xi nk'a n'esjehe ni yjoni. Tu sa ní tíchuyáhi nga xi nkú ts'in 'yún s'ejin sanu Ntíaná, b'a ts'in kama tse sa ajinnu xáni, ¹⁶ tu xi kama kuankín'íenimíhini én nda tsuhu Cristo ajihin xuta xi kjin tjintu sa nga jun. At'aha najmi mjeni tsa n'e ts'ajin xá xi kits'in kj'ai, tsa tu xi b'a ts'in n'e chánkahaní yjoni.

¹⁷ Tsa tjín xi mjehe nk'a k'uasje yjohō, ngat'aha ní ni xi kits'ínkōho Ntíaná, kui ní ngat'aha nga nk'a kat'asjehe yjohō. ¹⁸ At'aha najmi xi nda ts'in nchjayane suba yjohō, tsa kui xi nda n'ekjáihin. Xi nda ní ts'in nchjayanehe Ntíaná, kui ní xi nda n'ekjáihin.

11

B'i ts'in kitsúya Pablo ni xi ts'in já postru ts'ank'óo

¹ N'echúkuo ichí tsa kuinchajnu kuinchjat'a. Johon, n'e chúkuanu. ² At'aha nginkun Ntíaná nibáha ra xi nkú ts'in tikkunnu. At'aha jun xi nkú joyaha takjín xi an kits'inkjas'en nga kuixankō nku nda, kui xi Cristo. Kō mjena ts'inkjas'ehe

jun xi nkú joyaha nku takjín xunkú. ³ Tunga tsankjunná tsa b'a kamat'on xi nkú nga kamat'ain Eva nk'ie nga kjuamañaha ye ts'anachakoho ra, tsa b'a ts'ínndyjajihin kjuankjintak'unnuu ko najmi ta ngayjehe k'un ko je tsjénkihi ruu Cristo.

⁴ B'a tíxian at'aha nda ts'ín n'ekjóhōon já xi kj'ai én b'énjímínuu, kui xi najmi éhen Jesu xi jin y'enjímí. Jun xi ja kin'ekjóhōon Espirituhu Ntíaná, ta n'ekjóhōon kj'ai xi najmi Espirituhu Ntíaná. Jun xi ja kin'ekjóhōon én nda tsuhu Cristo, ta t'n'ekjóhōon kj'ai én. ⁵ Najmi ichí mana yjona nginkun já postru i xi tjín. ⁶ Ndaha tsa najmi 'yún mana nchja nga nchja, tunga bená ni xi ts'e Ntíaná. Ja ní tu xí tsakuchíhí ri nga yai ni xi ts'e Ntíaná.

⁷ Nk'ie nga y'enjímínuu én nda tsuhu Ntíaná, najmi j'achjínuu. B'a ts'ín ts'asjé nímakjuahana yjona ko jun ts'asjénk'anuu. ¿A ngatitsuhún kits'ian nga b'a kits'innuu? ⁸ Tsakj'a toon xi kitsjana kj'ai ninku tu xi kama ts'ihinna xána ajinnuu. ⁹ Nk'ie nga tsátejñajinnuu ko nga kindyjat'ana tsa mí nihi, najmi kits'instinnuu. At'aha ni xi kindyjat'ána, já nts'eé xi nibáha ante Macedonia kitsjana. Najmi y'enénuu yjona ko tu nkú najmi k'uenéhénuu yjona. ¹⁰ Kjuaxi nga éhen Cristo tññajinna ko kjuaxi nga ngúsuhun ante Akaya najmi kama s'ech'ónna kjuatsjo xi tjínna nk'ie nga najmi f'achjá nga b'enjímíá én nda tsuhu Cristo. ¹¹ ¿Áhan? ¿A at'aha najmi tjona jun? Ntíaná be nga tjona jun.

¹² Tu nkú kfíndjukóná ni xi títs'ian. B'a ts'ín najmi tsjantéhe ra xi tñncha bangisjai niyáha nga xi nkúhu jin ts'jín ma yjoho, tsa tu xi b'a ts'ín nk'a k'uásjehe yjoho. ¹³ At'aha já postru tsank'áhá

jái. Xá xi incha ts'ín b'anachakoḥo ra xuta. Já postruḥu Cristo ts'ín ma maña yjoho. ¹⁴ Najmi ni tsetse ni xi tüncha ts'ín jóo. At'aha ndanindoo nku ntítsjehe Ntíaná ts'ín ma maña yjoho. ¹⁵ Kui nga najmi ma nkjúhunná nga já xi ts'ínxát'aha ra ndanindoo xuta xi ts'ín ni xi nda incha ts'ín ma maña yjoho. Tunga kuichúhú nístjin nga ts'íinkjáihin chjihí ni xi tüncha ts'ín.

B'i ts'ín kitsúya Pablo nga nkjin kjuanima j'ajin ngat'aha xaha

¹⁶ B'ahá ta tíxin ngáhanuu. Ndaha nku najmi b'a tu katsú nga nchajnu nchjat'a. Tunga tsa jun xi b'a kuixíún, tu sa ní tjennténú nga kuinch-jakonuu xi nkúhu nku xi nchajnu nchjat'a tu xi chánka k'uasjéhena ichí yjona. ¹⁷ Nga ma k'an chánka k'uasjé yjona, najmi Nda Ntíaná tñibáha ra nga b'a tíxian. An ní suba chuba tñchjaná. ¹⁸ Xihí nkjihín maha xi chánka incha maha yjoho ngat'aha xi nkú ts'ín, kui nga ko ta an chánka kamahana yjona. ¹⁹ At'aha jun xi nkjink'un, kui nga nda ts'ín n'ekjáihin ruu xi nchajnu nchjat'a. ²⁰ Santaha 'bainto nga xuta musu n'e manuu, nga ch'anachanuu, nga chju'ánuu ni xi ts'ajun, ko 'baintoḥo xi nk'a b'asjenuu yjoho ko xi incha m'ojinnuu.

²¹ Jin bi najmi b'a ts'ín ndjá kin'ekoihi xi nkúhu já xu'bo. Xí tíma subahána nga b'a tíxian. Tsa tjin xi ma k'un nga tsjo maha ngat'a ts'e yáha kui, ta kama k'an b'a ta ts'ian, ndaha tsa tñchajnu tñchjat'a nga b'a tíxian. ²² ¿A já hebreo niu? Ta nda hebreoná. ¿A ntje Israel tjehe ra jóo? Ta ntje Israel tjehe. ¿A ntjehe Abraham jóo? Ta ntjehe

Abraham an. ²³ ¿A kui xi t_incha ts'ínxát'ahā Cristo? An xi 'yún tít's'inxát'a saha, ndaha tsa b'a ts'ín t_inchja xi nkú ts'ín nchjā xi nchjajnu nchjat'a. An xi 'yún kits'inxá sa nga kui jóo. 'Yún nkjin niyá kin'ekjína nuḃayá. 'Yún nkjin niyá kis'ena. Kō nkjin niyá ja ma tsayaná kai. ²⁴ Un niyá kingjána já k'akū xi t_ij_ih_in xutā judiō kan t_i'ion ñju niyá. Xi nkú ts'ín t_iñnaḃ, b'a kits'ín. ²⁵ Jan niyá tsich'onýana. Nku niyá y'étj_itsena ndj_iō jóo. Jan niyá ngijintí yábarkū xi t_ij_iya. Nku ni_it_ijen kō nku ni_it_ijin kitsjenb'ásan ntáchak'uun.

²⁶ 'Yún nkjún jatsúu'ba tu má xi t_jehén ni. Nk'ie nga kits'ian niyá kitsankjan ni xi kamat'an ajin ntáje. Kitsankjan tsa já ndyjéé satéjian. Kitsankjan tsa nkú incha ts'ínna xi tā nt_je judiō t_jehen ra xi nkúhu an kō tā xutā xi najmi nt_je judiō t_jehen ra. Kitsankjan tsa nkú kamat'an ajin nant_iō kō ngijñóo kō ajin ntáchak'uun, kō tā ajih_in xi já nts'eé ts'ín ma maña yjohō. ²⁷ Tu xí nchjáhá ni xi kits'ian kō tse k_juanima k_ikie. Tu xí nkjihín niyá najmi kikjafe. Kama bjona, kama xintána, kō tu xí nkjihín niyá tsátejña kjintíá nga najmi chumi nihi xi kisakúna nga kjíne. J'ajian nch'án kō kindyjat'ána najyun.

²⁸ Ndaha tsa b'a tímat'an, tunga tā kis'entahána ngayjee n_inkū x_ki ni_it_ijin. ²⁹ Tsa t_iín xi saté ch'in, kō tā an ma unna. Tsa t_iín xi n'endyjajih_in ni xi ts'e Nt_ianá, tu xí kjahán mana.

³⁰ Tsa ni xi machjéhen ra nga chánka k'uasjéhena yjona, chánka ní k'uasjé yjona nga najmi t_iinna nga'yún xi ts'an. ³¹ Nt_iaha kō Na'mih_i Nda Nt_ianá Jesucristo xi t_ij_ihin nga n'etsjohō tu nkjéhé ni.

Kui xi be nga najmi tíb'anacha. ³² Nk'ie nga tsátejña nanki Damasco, kitsjá kjuā nda títjun xi ts'ínxát'aha nda rej Areta nga chúnnta ankjuaha nankiu tu xi chjúbénijéhena. ³³ Tunga nkuhú nisin kichjujenkohona xjó xi tíf'a tjindaihi nankiu. Ankjuank'a xi tjent'a xjóho nankiu kin'esjehena. B'a ts'ín tsankaha ra jóo.

12

B'i ts'ín kitsúya Pablo nga nga'yúhun Cristo tǵñaha

¹ Ndaha tsa najmi chumi ni chjǵhi ra nga chánka k'uasjé yjona, tunga tǵhín ni nga b'a ts'ian. Kui nga kuinchahana ni xi kkie ko xi tsakúchjina Nda Ntǵaná. ² Be nku nda xi s'ejihín Cristo xi kichjubéjihín sén nga ngji nk'a ján xi ma jahan. Ja tǵhín te ñju nú nga b'a kamoó. Tsa ngji yjonintehe ko tsa najmi ngji, najmi be. Ntǵaná xi be. ³ Be nga nda xu'bo ngji ndjiojmi ján. Tsa ngji yjonintehe ko tsa najmi ngji, najmi be. Ntǵaná xi be. ⁴ Yo kint'é én xi najmi tǵín xi nkú ts'ín chubahaná, xi tǵña nkjún nga k'úinyaha xuta.

⁵ Kama chánka k'uasjé yjona ngat'aha ni xi kamaha nda xu'bo, tunga najmi chuba chánkahá k'uasjé yjona. Chánka ní k'uasjé yjona ngat'aha nga najmi an ts'an nga'yún xi tǵinna. ⁶ Tunga tsa chánka k'uasjé yjona, najmi tǵinchajnu tǵinchjat'a tsa b'a ts'ian, at'aha b'a tǵín ni xi kuinchja. Tunga najmi b'ahá ts'ian tu xi najmi ch'a b'a kuǵtsuhu tsa nihi xi nkjún ts'ian ko nihi xi nkjún ts'ín nchja, tsa as'ai najmi b'a tǵín niu.

⁷ Tu xi najmi chánka kamahana yjoná ngat'aha ni chánka xi kis'ejña chjina, Ntíaná kits'ín nibánena nku kjuá'un xi nkú joyaha tsa na'yá kisasíns'eheñ yjonintena. Tsuhu rá nga ndá musuhú ndanindoo ts'ín'unna tu xi najmi chánka kamahana yjoná. ⁸ Jan niyá tsankihí Ndá Ntíaná nga kjéxinna kjuá'uun, ⁹ tunga b'ahá kitsúna: “Kjuandanahá xi machjéhin, at'aha ajihín xi najmi tjíhin nga'yún s'ejña chji nga'yúnna.” Kui nga tsjo mahana nga chánka tímahana yjoná ngat'aha nga najmi tjínna nga'yún. B'a ts'ín s'ejña chjhi nga'yúhún Cristo ajinna. ¹⁰ At'aha mjena Cristo, kui nga tsjo mahana nga najmi tjíhinna nga'yún, kó nga ch'on ts'ín nchjayanena xuta, kó nga ndyjat'ána ni xi machjénna, kó nga tsjennkí unkiena xuta, kó nga sakúna kjuañima. At'aha nk'ie nga najmi tjínna nga'yún, nk'iehé nga tjínna nga'yún.

B'i ts'ín y'éjña chji Pablo nga kjintaha rá xuta ninku Corinto

¹¹ Kuanchja xi nkúhu nku ndá xi nchjajnu nchjat'a, tunga juhún kuan'e kjuá'yúnnú nga b'a kuats'ian. Kutsa juhún xi tjíhin nga nda k'úinnú. At'aha najmi 'yún nk'a tjenna já xi chubá já postruhú maha yjohó kó chubá ihí maha yjohó nga an, ndaha tsa b'a xian nga najmi chumi ni chjíhi rá an. ¹² Kjit'a kjit'a kama kjuankjún kó kjuachánka kó ni xi tsakúchji nga'yúhún Ntíaná ajinnuu. Kui ni xi tsakúchji nga ndá postruná. ¹³ ¿Mí nihi xi kisakúhu xuta ninku xingisoo xi najmi kisakúnuu? Nku tutuhú nga najmi kik'ienénuu yjoná nk'ie nga tsátejñajinnuu, xi nkú kits'ínka

xuta n̄inku xingisoo. ǀN'e'yún tak'unnú nga b'a ch'on kits'inkonuu!

14 Ja t̄jindana yjona nga kf̄insenuu niyá xi ma jahan k̄o t̄a ndaha nd'aǀ najmi k'uenénuu yjona. At'aha najmi ni xi t̄jinnuu t̄ibangisja. Jun ní xi nusinna. At'aha najmi xi tí'mi ntí t̄jihin nga kj'uat̄jo t̄oon xi ts'íinchjén xi cháha. Xi tí'mi ní xi chá, kui xi t̄jihin nga kj'uat̄jo t̄oon xi ts'íinchjén ntíhi ndyjun nkiní. 15 Kui nga tsjo t̄jihinna nga ts'inchjén ngayjee ni xi t̄jinna k̄o santaha yjona katjejnú tsa ma tu ngat'aha ngandanuu. Nk'ie nga 'yún mjena jun, ¿á 'yún ichí t̄in'e mjehenú?

16 N'ekjáih̄in nga najmi y'enénuu yjona, ndaha tsa b'a tsu xuta nga nda mañaná xi ts'anachanuu.

17 Já xi kits'inkjisenuu, ¿a kits'inkjía jóo tu xi kjé'ahanuu ni xi t̄jinnuu? 18 Tsankih̄i Tit̄o nga ngjisenuu k̄o t̄a kits'inkjika kj'aǀ nda nts'eé. ¿A ra kikje'áhánuu Tit̄o ni xi t̄jinnuu? ¿A najmi tu nkuhú t̄jintuyá an̄iman̄i an k̄o Tit̄o? ¿A najmi t̄a kuihí ni xi t̄in'eǀ?

19 Kutsa b'ahá ts'ín t̄in'enkjínk'un, nga t̄ibisinkoi yjoni nga b'ǀ t̄ibixín. Cristo ts'en̄i k̄o nginkun Nt̄ianá t̄ichubai. Jun xi t̄joni. Ngayjee ni xi t̄in'eǀ, b'a t̄in'eǀ tu xi sahánu nginkun Nt̄ianá. 20 At'aha kjintahana tsa nk'ie nga kuichusenuu, skue nga najmi b'a n'e tintsuḅoo xi nkú ts'ín mjena nga skuenuu. K̄o jun kutsa najmi cháhanú xi nkú ts'ín mjenuu nga chanú. Kjintahana tsa najmi nkuhú kich'o xink̄i, tsa t̄jín k̄juaxintak'un, tsa t̄jín k̄juakjan, tsa t̄jín xi nk'a t̄í'aha xinkjín, tsa t̄jín én tsank'á, tsa t̄jín xi t̄inchjayane xinkjín, tsa t̄jín xi ngak'un, k̄o tsa t̄jín xi t̄ib'ént̄je k̄juachán.

21 K_jintahana tsa nk'ie nga kuichuse ngáhanuu, sakúna kjuasuba nginkun Ntíaná. Kutsa tjihín ni nga kjíntat'á nkjin xi tjin ajinnu xi kits'in ngatitsun ko najmi kjee fikj'áha ra animaha ngat'aha ni xi incha kits'in, xi ts'in ni xi chuntí nginkun Ntíaná, xi chuba fantukohó xinkjín, xi tu ts'ínkjas'ehén ra yoho tu mí nihí ni xi nchjaha animaha.

13

B'i ts'in kitsúya Pablo xi nkú ts'ínko xuta Corinto nga kuichúsehe

1 Niyá xi ma jahan nga kfínsenuu xu'bj. S'enda tu mí kjuahá ni tsa jo ko tsa jan já testiyu kuinchja ni xi be. 2 Ja b'a kixinnuu nk'ie nga ngjisenuu niyá xi ma joho ko nd'ai nga najmi tíjñajinnuu b'ahá ta tíxin ngáhanuu. Nk'ie nga kfínse ngáhanuu, najmi kama nimana xi kits'in ngatitsun nk'ie ko ta ndaha tsa kj'ai sa. 3 B'a ts'ian at'aha tbinchisjó ni xi kuakúchji nga éhen Cristo tinchja. Tunga ajinnuu hú bakúchji nga'yuhun. Najmi tíjñajinnuu Cristo xi nkúhu nku xi najmi tjihín nga'yún. 4 Ndaha tsa najmi tsakúchji nga'yuhun nk'ie nga k'ient'á kruu, tunga nd'ai nga'yuhun Ntíaná tíjña tik'uhun. Ko jin b'a ta ts'in najmi tíjñi nga'yún, xi nkúhu Cristo nk'ie nga k'ien. Tunga ngandanuu nga'yuhun Ntíaná tintsuba tik'unkohoni Cristo.

5 Jun chase suboho yjonuu tsa s'ejinnuu Jesucristo. ¿A najmi mankjihínnuu nga Jesucristo tíjñajinnuu? N'enkjínk'un sisin ní ngáhanu. Nk'ie nga ja kuan'enkjínk'un sisin, kutsa najmi tíjñajihínnuu Cristo. 6 Nk'ie nga ja kuan'enkjínk'un sisin, tikuyáha nga s'ejña chji nga éhen Cristo

tíchubai. ⁷ Tíbinchihí Ntíaná nga ndahachí najmi ch'on n'ehenu. Najmi b'a túbixín tsa tu xi chaha nga t'n'etjusun sisiin xáni. B'a ní túbixín tu xi nda n'ehenu, ndaha tsa b'a kuitsu xuta nga najmi nda t'n'ei xáni. ⁸ At'aha najmi ma bankín kontrahí ni xi b'a tjin xi bakúya Jesucristo. Jin ní t'n'exát'aihi kui niu.

⁹ Tsjo maní nk'ie nga b'a tsu xuta nga najmi tjinni nga'yún ko nk'ie nga jun xi tjinnuu nga'yún xi tsjá Ntíaná. Tu nku túbinchihí ri Ntíaná nga kuichúmo xi nkú ts'in mjehe Ntíaná. ¹⁰ Kui kjuaha nga b'i ts'in t'et'áhanuu ni xu'bi nk'ie nga najmi tijnajinnuu, tu xi nk'ie nga kuichusehenuu najmi tjihin nga 'yún ndjá ts'inkonuu. At'aha Nda Ntíaná kitsjá xána xi má nga ts'ian nga saájiun xi s'ejinna. Najmi kitsjá xána tsa ts'inkjénuu.

B'i ts'in kits'inkje Pablo xujin

¹¹ Ko ni xi fekuhu xi xinnuu, já nts'e, kas'enuu kjuatsjo. Tinchísjo xi nkú ts'in naxu kamo nginkun Ntíaná. Tjen nga'yuhun xinkiu. Nkuhú kas'eyanuu. Jyu tintsuakoo xinkiu. Ko k'úejñajinnuu Ntíaná ma xi tsjáná kjuatjo ko kjuajyu.

¹² B'i ngján súniohoo xinkiu. ¹³ Títs'inkjinuu kjuasuniña ngayjee xuta xi kikj'áts'e Ntíaná xi tjin ei.

¹⁴ Ngatentoo kas'enuu kjuandaha Nda Ntíaná Jesucristo ko kjuatjoho Ntíaná ko kat'ejñajinnuu Espirituhu Ntíaná.

Éhen Ntíaná
New Testament in Mazatec, Jalapa de Díaz
(MX:maj:Mazatec, Jalapa de Díaz)

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mazatec, Jalapa de Díaz

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mazateco, Jalapa de Díaz [maj], Mexico

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mazatec, Jalapa de Díaz

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

e05183c2-7c34-5cdd-8c78-15ea51bd8cbb